

ZARZĄDZENIE NR 12/2026

WÓJTA GMINY BĘDKÓW

z dnia 20 lutego 2026 roku

w sprawie sporządzenia nowej karty adresowej zabytku ujętego w Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Będków

Znak: 0050.12.2026

Na podstawie art. 22 ust. 4 i 5 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292) oraz § 18a – 18c Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz.U. 2021 poz. 56), w związku z prowadzeniem Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Będków wprowadzonej Zarządzeniem nr 89/2025 Wójta Gminy Będków z dnia 27 listopada 2025 roku,

zarządzam, co następuje:

- § 1. 1. Sporządza się nową kartę adresową zabytku nieruchomego „Park w Zespole Dworsko-Parkowym” położonego w miejscowości Rudnik, ujętego w Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Będków.
2. Sporządzenie nowej karty adresowej wynika ze zmiany granic przestrzennych zabytku.
3. Nowa karta adresowa stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia i zastępuje dotychczasową kartę adresową przedmiotowego zabytku.
- § 2. Kartę adresową, o której mowa w § 1, włącza się do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Będków.
- § 3. Projekt nowej karty adresowej zabytku został przekazany do zaopiniowania Łódzkiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków i uzyskał pozytywną opinię.
- § 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

WÓJTA
mgr Dariusz Misztal

Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 12/2026 Wójta Gminy Będków z dnia 20 lutego 2026 roku w sprawie sporządzenia nowej karty adresowej zabytku ujętego w Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Będków:
Karta adresowa zabytku

- Dokument w oddzielnym pliku -

UZASADNIENIE

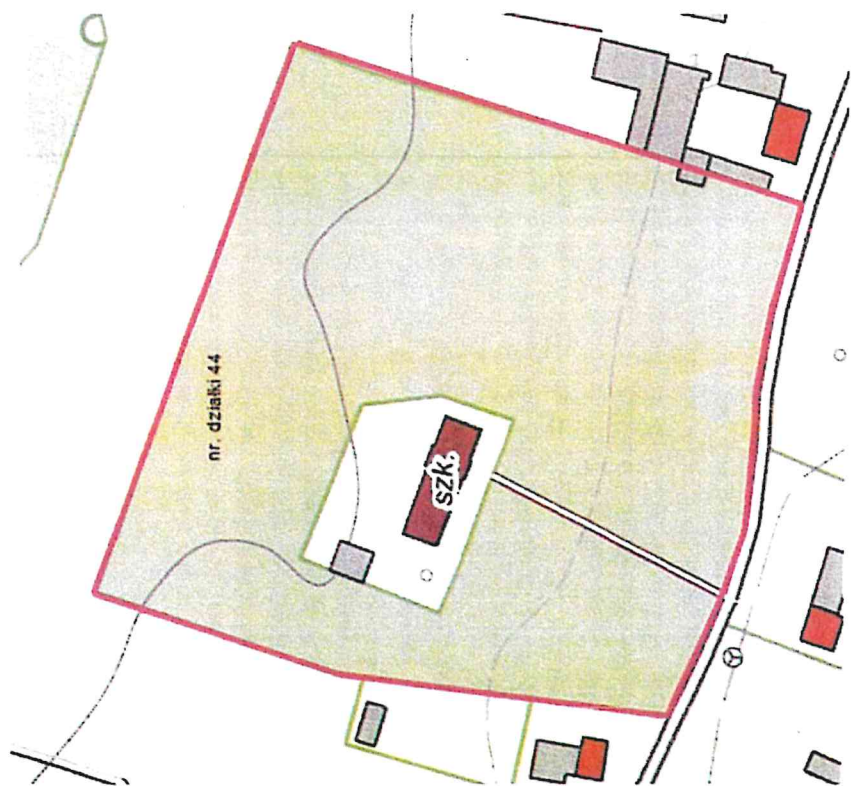
Park w Zespole Dworsko-Parkowym położony w miejscowości Rudnik jest ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy na podstawie Zarządzenia Nr 89/2025 Wójta Gminy Będków z dnia 27 listopada 2025 roku.

W toku prac związanych z aktualizacją kart adresowych zabytków właściciel działki nr 43, obręb Rudnik, zgłosił uwagi dotyczące objęcia jego nieruchomości granicami założenia parkowego, wskazując, iż działka ta nie stanowi części historycznego parku.

Uwagi zostały przekazane Łódzkiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków celem weryfikacji zasadności przebiegu granic zabytku. Po przeprowadzeniu analizy dokumentacji historycznej i ewidencyjnej Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków potwierdził, że działka nr 43 nie wchodzi w skład zabytkowego założenia parkowego.

W związku z uzyskanym stanowiskiem Łódzkiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zaszła konieczność doprecyzowania przebiegu granic zabytku poprzez sporządzenie nowej karty adresowej, obejmującej właściwy zakres przestrzenny parku. Projekt nowej karty adresowej zabytku został przekazany do zaopiniowania Łódzkiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków i uzyskał pozytywną opinię

W związku z powyższym sporządzono nową kartę adresową zabytku, obejmującą właściwy przebieg granic parku, bez działki nr 43. Nowa karta zastępuje dotychczasową kartę adresową w zakresie określenia granic przestrzennych obiektu.

<p>GEZ</p>	<p>KARTA ADRESOWA ZABYTKU</p>		<p>3. Miejscowość RUDNIK</p>
<p>1. Nazwa PARK W ZESPOLE DWORSKO - PARKOWYM</p>	<p>2. Czas powstania XVIII – XIX w.</p>	<p>4. Adres Rudnik 10 97-319 Będków nr. działki 44 / obręb Rudnik</p>	
<p>7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym Widok z lotu ptaka</p>		<p>5. Przynależność administracyjna województwo łódzkie powiat tomaszowski gmina Będków</p>	
		<p>6. Formy ochrony Wpis do rejestru zabytków nr 316 z dnia 31.08.1983 i z 30.12.1993 Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego</p>	

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów: <https://geoportal.lodzkie.pl/iman/> oraz dokumentacja WUOZ w Łodzi

8. Historia, opis i wartości

Przyjmuje się, że pierwsze nasadzenia na terenie obecnego parku miały miejsce już w XVIII w. (lipy drobnioliste przy głównej bramie o obwodzie 330 cm. i 270 cm.), lecz w pełnej formie powstał w XIX w. W XIX w. Rudnik był własnością Władysława Korzybskiego, który zmarł w 1904 r. Następnie wieś była w posiadaniu Apolinarego Galeckiego, Jana Kostrzeńskiego, a przed II wojną światową należała do Mari Kostrzeńskiej, która mieszkała w dworze przez okres wojny. Od 1948 r. w budynku ulokowano szkołę podstawową, a grunt majątku przekazano lokalnej spółdzielni produkcyjnej. Do połowy XIX w. istniał w tym miejscu dwór drewniany, który po wybudowaniu murowego, został rozebrany. Park znajduje się w zachodniej części wsi, przy drodze z Będkowa do Ujazdu. Park zajmuje niecałe 3 ha i założony jest na planie kwadratu. Od strony południowej park graniczy z drogą asfaltową z ceglana bramą główną w tej części. Od strony wschodniej parku współczesna zabudowa. Od strony północnej i zachodniej aktualną granicę parku wyznacza obszar dawnych sadów (obecnie grunty orne i teren częściowo zabudowany) teren ten znajduje się poza obecną granicą parku. Od północy park w części zachowanej obsadzony jest szpalerem lip, klonów i jesionów. W płn. -zach. części tego obszaru rośnie szpaler drzew (m.in.: graby, lipy robinie akacjowe) Na zachód od dworu istniały, dziś rozebrane, oficyny dworskie. Na północ od dworu rosły dęby i jesiony. Park na północ oddzielony był od sadów rzędem drzew ozdobnych. Od strony południowej i wschodniej park obsadzony był aleją grabów, z których obecnie pozostały pojedyncze drzewa. W czasie budowy nowego ogrodzenia (wcześniejsze istniało ogrodzenie drewniane) po 1945 r. we wschodniej granicy parku ogrodzenie poprowadzono wzdłuż alei grabowej, częściowo ją wycinając. Na linii bramy głównej i dworu znajdował się gazon, obsadzony krzewami ozdobnymi, obecnie przekształcony. Linia ta obsadzona była rzędem lip i klonów. Od wschodu, między dworkiem, a aleją grabową rosły skupiny drzew (głównie lip, grabów i robinii akacjowych). Dodatkowo w płd. -wsch. narożniku rosły jesiony i jarzębina. Park porastały także sosny, modrzewie, kasztanowce. W parku znajdowały się główne osie widokowe na linii bramy i dworu oraz trzy odchodzące od dworu w kierunku północnym na sad i dęby. Obecnie w parku szpalery drzew oraz pojedyncze skupiny Park jest rzadkimi przykładem parków dworskich na terenie gminy. Stanowi naturalna otulinę dla dworu stanowiącą element założenia zespołu dworsko -parkowo -folwarczno. Spełnia funkcje rekreacyjno - wypoczynkowe.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania zły. Układ przestrzenny parku z zachowanym układem kompozycyjnym częściowo przekształcony. Zachowany obecny stan może wskazywać jednak pierwotny przebieg głównych osi i alei. Częściowo czytelne granice parku wyznaczone przez ogrodzenie siatką. Park nie został zachowany w dawnych granicach. Poza obecnym ogrodzeniem znajduje się obszar dawnych sadów na północ i zachód. W parku trzeba wykonać prace polegające na usunięciu wtórej roślinności, w tym zwłaszcza samosiejek. Znaczący ubytek pierwotnej roślinności założenia parkowego w porównaniu do poprzednich lat. Zlikwidowano część szpalerów drzew, m.in.: przy wschodniej granicy. Przebudowano gazon. W okresie istnienia szkoły w pół. - wsch. narożniku parku w jego obecnych granicach umieszczono boisko. Należy chronić stan starodrzewia w parku wraz z aleją dojazdową. Należy chronić zachowaną oś kompozycji widokowej Nie należy zmieniać sposobu użytkowania parku. Wskazane byłoby, oznakowanie parku.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Piotr Pawlak,

26.01.2026 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków) *

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków